

MÖRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politeisni i
kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és
kulturális hetilap.

Lét. V. Év.

Márkisevei, 1926. augusztus 1.

31 = Broj 18. Szám.

Zádnye vrêmen je tû!

Známo ka je nevola v országi; známo ka je povôden országa szrcé, 'zítnico, poplavila, nanikoj szprávilá nikelko deszét jezér plügov rodovitne zemlé: ali delo za národa blagor pri té vládajôcsi i ravnajôcsi sze vendar neszmê v sztrankarszko politiko vdüsití, nego ka vecs, sze tem resznêse more vzéti. Csütímô i vídimo, ka je nê szamo edna massa národa od dnez na jütro posztála brez sztrehe i brez vszákdenêsnýega krüha, nego i je sztem tûdi cêli ország obcsütno prizadeti: zátó blagoszlovno delo ômûrno morejo vzéti tisztí, kí szo zavolo toga dôbili od národa zavüpnoszt. Gda je potrêbno poneszrecsencov tûzen sors pred ocsmí dr'zati, te témböle moremo na országa prîsesztnoszt míszliti, ka da je potrêbno csinití. Zátó z tóv sztrankarszkov politikov násztran, oszebno kreszanye i sinfanye za lepse cajte, cse 'ze za národa pêneze cirkusz politicsni scsémo vzdr'zavati Zdaj na delo i trikrát na delo.

Mámo oszemnájszet miniszterszki reszortov. Csi je navola escse i tak velka v országi, sze delo med té vnôge minisztre raztála léko tak, ka itak má vszáki zadoszta vrêmena, ka národa drúge potrêbe vrácsiti neszmê pozábití. Tícsse sze pa tó ne szamo minisztróv, kí vsze naednok nemrejo viditi i znati, nego sze tícsse tisztí trîsztó posztlancov, kí naj za du'znoszt dr'zijo opomínati minisztre na vsze tiszte potrêbe, kí sze csüjejo z vüsztt obtercsenoga národa tisztoza, steroga je zasztópati nyí du'znoszt.

Polodelszka dr'záva szmo, tó je nevtajivo. Psenico, meszô, kô'ze i koze mamó dati drúgim dr'závam, vsze drúgo indusztrij-sko blágo pa szmo pritisnyeni od drúgi dr'zav privázati. Zátó je tembole neodpüsztlívo, tem kompetentnim, ka sze za té polodelszke dr'záve národ v nikaksem táli nebrigajo, tak, kak bi tó potrêbno bilô. Brigajo sze pa témböle za kapitálazmôzne tühinszke i netühinszke indusztrije, banke i velike obrti.

Vszem i vszákami je dobro znáno, ka je csehszka dr'záva prohibitne carinszke zákone prîneszla, stere nász prebiválce Jugoszlávije tézko prizadene. Naj-

bôgsi plac za naso psenico i meszô je nevtajivo csehszka bíla i szmo dnez sztem nasim blágom tam konkurencije nezmo'zni pôsztlali, ka je tûdi cseska sztem carinszkim zákonom za szvoji agrárcov interest doszégnoti stela. Tó je precí veliki vdárec za nase polodelszto, tembole pa vezdaj, gda itak nosziti moremo vérsztvene kríze tézki nászhaj. Pa je cseska vecs kak bole indusztrij-szka dr'záva, i glejte kak sze pobriga za szvoje kmetel! Szte pa csüli szamo ednoga párta posztlanca ka bi sze zavzeo za nase kmetijszto sztem, ka bi zahtevao od nase vláde retorzijo prôti za nase kmetijszto skodlívomi carinszkomí zákoni cseske? Pa bi léko narédili prôti cseskomi indusztrij-szkomí blági, po sterom bi tûdi i ona pokazála popüsztlívoszt. Ali zalosztno, tó sze mí nemremo docsakati. Ali sze nevüpa nasa vlada, kak prôti vodécsoj dr'závi mále antante, rájsi püszttí nász mantrati ali je pa briganye za kmeta tak na máloj nivoji prînasz, ka ga májo szamo za bremeñ noszécsega szomára.

Parcelacija zemljišča v Prekmurju.

Kakor smo zvedeli, je pre-jela uprava veleposestva Ladislava grofa Szaparyja v Murski Soboti od Ministrstva agrarnn reformo 140 odobrenih kupnih gogodb glede zemljišča, kí so bíla prodana agrarnim interesentom in ostalim posestnikom, ter so tozanevne parcele v zemljiški knjigi okrajnoga sodišča v Murski Soboti že prepisane na nove lastnike.

To je dokaz, da se vrši parcelacija po zakonitih prepisih, vsled česar opozarjamo naše agrarne interesente, da kupijo dodeljene jim parcele. Pri upravi smo se osebnó prepričali, da so cene njiv in travnikov zelo nizke, vsled česar ne bi bilo pametno čakati v negofovosti, ker se ne ve, kaj prînese bodočnost. Veleposestniki so že večkrat pri merodajnih oblastih zahtevali, da se agrarno vprašanje v naši državi končoveljavno reši. Z ozirom na to je izšel zakon o fakultativnem odkupu, pa je potrebno, da naši agrarni interesenti to ugodno priliko izkoristijo, in na ta način pridejo trajno v posest zemljišča, kar bi bilo tudi iz nacijo-

Gospôdje na visjoj kompetenci, vrêmen, zádnyi csasz je tû za csinênye. Nemajte odlásanya, nego sze pobrigajte za kúpce nasi pridelkov, ár je 'zétva i mlátidev tisztí cajt, kí prîneszé v nikelko trôst i resenyé od konc-noga propádanya, vszáki pri potrêbi pêneza z odajov sze míszli resiti. Csi nyemi pa tûdi i odtoga veszeljá neprîvôscsite, nego ga z táksim zanémárjenyom-k pridelka szlaboj vrêdnosztí szprávilte, escse bole odajo grajate z tühôtov prôti drúgim dr'závam, té more z kmeta propádanyom propádnotti tûdi i tisztá dr'záva, stero te pretercseni kmet gori dr'zi. Li tecsasz kúcsiti 'zelezo, dokecs je v hici, vugodno vrêmen trbê gori ponücati te gda je zatô, vezdaj gda nam za pomôcs zádnye vrêmen pri okni rogácse. Csi pa je námen tó, da naj v nasoj dr'závi vszáki kí je odnász plácsani dobro plácsó má i po fál cêni do jeszti od nász prîde, te szmo níkaj nê pravli i vídimo, ka escse i tó delo naprêpomágajo tisztí kí za nase pêneze po nasem zavüpanyi delajo tam, gde je zatô meszto.

nalnih ozirov velike vrednosti.

Uprava veleposestva razprodaja tudi dele šum, katere nudi predvsem agrarnim interesentom. Sedaj je naprodaj okrog 30 oralov lepe hrastove šume v Mlajtincih, 5 oralov v Murskih Črncih. Šuma v Kupšincih in Botejcih je pa razprodana.

Naprodaj je tudi posetvo v Mačkovcih, kí meri 600 oralov in obsega deloma vinograd s plemenito trto, deloma pa njive, livade, šume i. t. d. Na tem posestvu se tudi nahaja lepa vila.

Posetvo v Bokračí meri 18 oralov in ima hišo, hlev, livade, sadovnjak, krasni vinograd i. t. d.

V Sebeborcih je 8 oralov zemlje s hišo, vinogradom, sadovnjakom, v Dolini pa 16 oralov s hišo, vinogradom, kí daje glasovito, fino vino, njivami in sadovnjakom.

Vsa ta štiri posetva tvorijo vsako za sebe lepo zaokroženo samostojno gospodarsko jednoto.

Na vse to opozarjamo naše agrarne interesente kakor tudi ostale posestnike.

Je vsze mogôcse?!

Ednôk csüjemo tû, pri toj direk-ciji 'zeleznice ka poneverijo vodéc-si ljüdje pár sztó jezero dinárov, drúgocs csüjemo ka je té direktor ôdao pár va-gónov kamenoga vogelja, trétjics tam csüjemo ka je edem vagon dráge kom-pozicije niti v delavnico nê prislo nego direkt na szkrivnoga kúpca, pa sze tem dönok nezgodí drúge falinge, kak pa — csi je noi — szí szkoncsa zivlênye, csi pa nê, te ga pa pre-meszttijo na drúgi kráj, rávno v táksó-j poziciji, gde znôvics léko forszêra zacsnýeno delo. Tem je tó vsze mo-gôcse csinití i zakriti, csi pa edem de-lavec pêt-deszét kilogramov vogelja zavolo szromastva vkráadne, tisztoga pa z-szlú'zbe odpüszttijo. Je tó rêszam de-mokrácija i nê korrupcije szvedôsztvo? I za csíde pêneze i kak sze tó léko godí na skodo národa? Je szamo na-telko vpelana kontrola, ali je kontrola odtáksi lüdi obdr'zavana, kí szvoj pod-piszek z paocom prîtézijo? . . .

* * *

Escse izda sze trgajo níkaki po novinaj zavolo prikapsítvi Prêkmurja k Horvatskoj. Pa sze zavolo togoa rêszam nê vrêdno trgati, ár csi prîde v vecsino pri vládi ali v parlamenti Horvatsko zasztópsztvo i oni tûdi tak scsé-jo, te sze zákon za razdelítve dr'záve na oblászti tak ali ovak szpremeni v telko, da sze Prêkmurje, Med'zimurje i Vara'zdinszki okraj v edno okro'zje združí. Csi sze pa vecsina nedoszégne, te pa je tûdi zaman krícsanye. Za níkake je tak szlabo, za nísterne pa bi ovak bilô. Níkaki zátó krícsíjo, ka bi tak lézê posztlanci pôsztlali, níkaki pa zátó krícsíjo prôti, ka bi te vecs nebi bíli posztlanci. Vszáko delo má níkaksi zahrbtni cíl. Ali ka bi té zahrbtn cíl národa dobrôta búo, odtoga szí niti míszliti nê. Vszí szo egoiszti, kak 'ze vecsina lüdi.

* * *

Preminôcsi pondelok je vlák na 'zeleznici Ljutomer—G. Radgona, pri G. Radgoni z-sin dóli szkocso, tóda lokomotiva i edem vóz je blúzi dvaj-szeti metrev naduzi brez sin, po sve-laraj bê'zao tá. Neszreca sze je níkaksa nê zgodía, szamo ka bi sze léko rávnotak tá nájvéksa tûdi zgodíla. Neszreca je szamo tó tá nájvéksa, ka je malomárnoszt od kompetentni tak velika, ka sze za nadomesztítev bo'zni svelarov z dobrimi i mocsnimi nepo-brigajo, nego prîdejo v komisziyo ráv-nocs tisztí, kí hrivica je i te zacsnéjo szpítávati sto je krív neszreca. 'Ze-leznica je nevarno dugoványe, ali vendar dobra za obcsno vértüvanye szamo tak, csi sze vu potrêbnom rédi vzdr'záva.

POLITIKA.

A pártpolitizmus egyelőre hallgatagabb lett, miudenkinek a figyelmét inkább leköti az árvizzel sújtott területek és lakóság sorsa. Csak a mi szlovén politikusaink nem tanusítanak semmi részvétet és emberiséget szerencsétlen testvérei irányában, legalább is pár vigasztaló szóval, ezek marakodnak egymás között még a legnehezebb időkben is. — Ugy a radikális mint a radics-pártban tovább tart a bomlás. Személyi kérdésekben nem tudnak düllőre jutni, s ez a mi jólétünk megölője. — Jugoszlávia—Magyarország között kötött szerződések első részét Beogradban aláírták. Ezen szerződések állategészségügyi, határforgalmi és tarifális jellegűek. — Pribicsevics független demokrata vezér külföldre utazott s az újságírók előtt ez alkalomból tett kijelentése szerint a kormány náluk nélkül nem állhat fenn. (Sokat beképzelt az ur!) — Pasics még mindig Karisbadban nyaral, de azért Radics retentelen támadja minden gyűlésen. — A király öfelsége már kétszer járta be az összes árviztől sújtott területeket, ami a szerencsétlen lakosság nagy megnyugvására szolgált, Eddig a királyi család egy millió kétszáz ezer dinár segílyt adott a károsultak javára. — Trieszti konzulunk. Stepanovics Dusán 1,200.000 dinárral meglógott. Hogy hova, még eddig nem nyert megállapítást. — Tisztviselők és nyugdíjasok drágasági pótlékát illetve fizetését öttől harminc százaléki arányo-

san leszállítják. Árviznek kellett jönnie, hogy erre elszánják magukat' de ismét rossz helyen kezdtek, nem a magas hivatalnoknál, kiknek zsiros fizetésük van. — Politikai házasságot kötött Boris bolgár király, ki Luganóban most jegyezte el Giovanna olasz hercegnőt, az olasz királyi pár leányát. Hogy ennek a házasságnak erős külpolitikai következménye lesz, az magától értetődő. — Az angol bányászsztrájkban még mindig nem jutottak düllőre a kormány és a mun-

kás vezérek. Ezt elsimitani most az egyház fejedelmek kísérik meg. — Az „Orjuna“ ljubljana szervezetét a kormány feloszlatá, mert véres tüntetést rendezett az olasz konvenciók miatt. — Károlyi Mihály az ex-köztársasági elnök ki párisban telepedett le, két napot Zegrebben töltött. — Hivatalnoki fizetés redukció után a kormány az állam kiadásait is chökkenteni fogja. Majd meglátjuk, hogy itt melyik oldalon kezdi majd meg és hol.

Szinovjev bukása.

Megfosztották a kommunista pártban vezető állásától.

Az orosz távirati ügynökség közli, hogy a szovjet unio kommunista pártjának központi bizottsága elhatározta, hogy Szinovjevet megfosztja a központi-bizottság politikai irodájának tagsági tisztségétől.

A központi bizottság azért hozta meg ezt a döntését, mert Szinovjev, aki a legutóbbi párt kongresszuson az ellenzék vezetője volt, bár utasítást kapott, tovább folytatta az ellen-

zéki agitációt és állás foglalt az ellen hogy az ugynevezett Nép-politikát, mely a magángazdaságnak újabb engedményeket tesz, kiterjessék.

Szinovjevvel együtt megfosztották politikai szerepétől Kamenet, aki szintén az ellenzékhez csatlakozott és a kommunistapárt hivatalos gazdaság-politikáját mindvégig helytelenítette.

Repülőgépből kidobott bomba két embert megölt.

Csehország, Hlupin községében Horasdovice mellett szombat reggel kilenc órakor egy repülőbomba megölte Sejpa Mária tizenhét éves leányt és atyját súlyosan megsebesítette. A leány édesatyjával együtt a mezőn dolgozott, amikor a bomba leesett és explodált. A leány meghalt, édesatyja a strakonici kórházban a halállal vívódik.

A vizsgálat megállapította, hogy a horasdovicei katonai repülőosztály már hosszabb idő óta gyakorlatozott

bombavetéssel az e célra főtartott területen. Az egyik repülő a levegőben elvesztette a tájékozást és a rezervált területen kívül került. Azt is megállapították, hogy az a mechanizmus, amely a bombákat a repülőgépen megerősíti, elromlott és a bombák a repülő akaratán kívül estek le.

A »Narod« jelentése szerint nem egy, hanem három bomba esett le. A szerencsétlenség színhelyére bizottság szállott ki.

Damaszkuszt körülzárták a druzok.

A francia hivatalos jelentéssel szemben a Daily News úgy értesül, hogy Damaszkusznál kiújult harcokban a felkelők győztek és a franciák péntek este kiűrtették állásaikat és visszavonultak a városba.

A druzok szombaton megismételték támadásaikat, teljesen körülzárták Damaszkuszt és a francia csapatokat elzárták a külvilágtól.

Hir szerint a tizennyolcezer főnyi francia védőcsapat vesztesége több mint tiz százalék.

Őt felkelő törzs vezérei haditanácsot tartottak és a zsebella törzs főnökét, Sulein el Bogart egyhangúlag a druz állam szultánjává kiáltották ki és felhívták, hogy utolsó csepp véréig védje meg a szent ügyet.

Masaryk és Benes

tanácskozása a csehszlovákiai német képviselőkkel.

Politikai körökben nagy szenzációt kelt az a bizalmas tanácskozás, amelyet Masaryk köztársasági elnök és Benes külügyminiszter folytattak a német agrárpárt képviselőivel. Masaryk elnök szombaton meglátogatta Benest pleskoveci kastélyában. Ugyanaznap érkeztek meg a pleskoveci kastélyba a csehszlovák parlament német képviselői is, élükön Krepek szenátorral, a német agrár párt vezérével.

A köztársaság elnöke és Benes a paktum kibővítéséről tárgyaltak a német képviselőkkel és szóba került a csehszlovák-német-magyar kormánykoalíció terve is.

Masaryk és Benes Krepekkal két órán át tartó külön bizalmas tanácskozást folytatók.

A pleskoveci találkozás a politikai körökben nagy feltűnést kelt.

Kecskeméthy Győző naplója.

A pestieknek igazuk van. Ennek a hamis levélnek a története mindenél jobban meggyőz róla: mily elkerülhetetlenül szükséges, mily helyes és czélszerű volt az, amit tettem, amin tul kellett esnem! . . . Már-már belealacsonyodtam volt azokba a szűkös viszonyokba, amelyek közepett az ember a szemézből is ételmet óhajt desztillálni, de mióta belekóstoltam a függetlenségbe és a kényelembe, nem volna erőm visszasülyedni oda, hogy apró panamákkal legyek kénytelen megkeresni a kenyeremet. Ma már undorodom az apró panamáktól. Ha egy szer beleszokott az ember a finom életbe: innen nincs visszatérés . . .

Jan. 9. Szegény Halmos! Félvette eső után a jéti galléros köpönyeget, súlyos bunkókat hajigál utánam és szigorú rendeleteket bocsát ki, hogy a Kecskeméthyeknek huszonegy óra alatt magvuk szakadjon. Azokat a város tisztviselőket, akik január elsejéig ki nem fizették a adósságaikat, kérelmetlenül elcsapja. Szegény Halmos! Mint magán ember őszintén sajnálom, hogy ennyi kelemetlenséget okoztam neki.

Őszinte részvételt vagyok ama szegény volt kollégáim iránt is, akik illetéknéppen állásukat veszítik miattam. De istenem, ez az élet! A világ-történet a mártírok története. Hány embernek kellett elpusztulnia, hogy Napoleon végig futhassa carriére-jét!

Hiába, el kellett vesznőök, mert merényen sikere súlyos anyagi válságba sodorta szegény Budapestet. Anyagi viszonyai eddig se voltak valami fényesek; ezt a legújabb csapást alig bírja elviselni. Bizony szomorú, hogy rongyos kétszáz ezer forintnak az elvesztése ennyire meg tud rázkódtatni egy nagy várost; hogy egy egyszerű sikkasztás ennyire bőrre megy az egész lakosságnak! Szegény Budapest! Ha módomban volna, valóban segítenék rajta.

Érdekes azonban, hogy a károsult lakosság, minden veszteségének eltenére, nem titkolt szimpátiával kíséri gondolatban lépéseimet. Szeretnék visszakapni a pénzt, de úgy, hogy a vakmerő regényhősnek egy hajszála se görbüljön meg. Meg is alkudnának, nem is. Nyíltan restelnének tárgyalásba bocsátkozni egy gonosztevővel, de de nem bánák, ha — mialatt illedelmesen félre néznek — a zsebükbe

visszacsusztatnám a pénzt. A legjobban azt a megoldást óhajtanák, hogy vajha megnyerném a nagy lutrit, s minden károsodásom nélkül kárpátolnám őket. Sekan remegnek, hogy Monte Christonak rossz vége lehet. Szegény budapestiek! Ugy meggyűlölték a sok kicsiny és kicsinyes embert, hogy egyéb nagyságokat nem bővelkedvén, a nagy Rocambole is imponál nekik.

Jan. 13. Ma egy nagyszerű jótékony alapítvánnyal örökítettem meg nevemet Buenes-Airesz aranykönyvében. Tizenkét helyet alapítottam a menedékházban olyanok számára, akik huszonöt évi pénzkezelés után is becsületesek maradtak. A gazdagságnak nem utolsó előnye az, hogy az ember annyi jót tehet, amennyit akar. Megvallom különben, hogy cselekedetem nem volt teljesen önzéstelen. Mert jól esett a tudat, hogy: ime, morális érzékem annyira fejlődött, hogy már csak a jótettben találok igazi örömet. Mig szegény voltam, mindig azon járt az eszem, hogyan juthatnék valami előnyhöz; most az ad boldogságot, ha másokért élhetek.

Ó, mily igazam volt, hogy átsiettem a Rubiconon! Végre teljesen ön-

zetlenül, s csupán a jónak élhetek. Nem kell elfojtanom nemesebb érzéseimet; módomban van kielégíteni azt a hajlandóságomat, mely mindig a jóra intett . . .

Kinyitom a palotám ablakát: édes, meleg szellő jó a tenger felől . . . Lágyan körülölel és azt suttozza: »Köztisztületben fogsz meghalni, nagyon öregem . . . Nyolcz lovon visznek ki a temetőben, százan és százan siratnak meg, s a hálás Buenos-Airesz siremléket épít neked, vagy ki tudja? . . . talán emlékoszlopot! . . .«

Idem mester, a »Hét« sport tudósítója, aki e réven a törvénykezési ügyeket is szemmel tartja, a fentebb közölt napló-töredéket postán kapta ajánlott levélben, melyet Budapesten adtak. Ebből és más jelenségekből, melyek bizonyára az olvasónak is feltűnnek, eleinte apokrifnek vélte az iratot; most azonban, a tartalomról következtetve, nem tartja kizártnak, hogy a naplót csakugyan Kecskeméthy írta. Mi azt hisszük, hogy: inkább talán Réth Ferenc, akiről kiderült, hogy Kecskeméthy irását ügyesen utánozza.

(Vége).

Glászi--Hirek.

— Državna realna gimnázija v M. Szoboti sje po zadnjoy miniszterszkoj narédbi za tovo solszko leto nerazsuri z zédnim zlócsom (razrédom). Tó pa nōvi vdárec za nase Prekmurje. Neverjemo ka bi sje zavelo veliki popláv rávnocs pri časoj Prekmurszkoj jedinoj gimnáziji trbelo sparati, ár sje náje doszta drúgi dugovány, gde bi sje moglo sparati i bi sje lélo sparalo. Ali szo miszlili kompetentni forumi nato protestérati szo nase rázne korporácije dignole próti tomi szvoj glász? Sztrankarszka-politicsna mócs ti nema récsi, ka pri protekciji i pri pote'zénye edne ali drúge malenkosztno oszobe? Zdá navelo za vréména!

— Nōvi gerent. Na Hotizi je veliki 'zupan mariborszke oblászrazreso gerentszke dúznoszti Borvath Ivana i je nanyega meszto imenúvao za gerenta Borvath Ivana.

— Szenya v okraji D. Lendava, kí szo doszémao bilé preovédane zavolo razsirjene skrínke (sarlach), szo znōvics doljena.

— Ogen v D. Lendavi. Pizarnica firme Janekovič pri Zelnici je z doszémao neznánoga zroka pogoréla. Preiszkáva tešé.

— Zinat evangelicsanszke cerkvi drúgo szpráviscse v Nom Vrbašzi sje 17-ga aug. zacse, na stero odidejo túdi i nasi kerkevi i szvétsztki vōsznováni ózje.

— Lasztniki mlatilnic sje ito'zújejo na posztópanye deszvszke zavarovalnice, kí je térja emijo za deszét-dvanájszet lúdi nazáj, z sterim szo oni pri atídví ne zaracsúnani v rézijo. A prito'zba je tem namesztnéna sje toga ni v ednoj držávi godí, ka bi nazáj terjali kaj, odrúgim je pa deszét lúdi itak levecs szakolérati, gda ji je namo z masinisztnami navkúper szst szedem lúdi v nevarscsini, onok csi do neszrecse pride, zavarovalnica ne kaj poszebo gavalerszka, za delávca nema ksega szociálnoga csúta, kak na szociálen csút te, gda deszrec zavarovalnino more pláati.

— Vlák je vōszkocso prencsicsi pondélek pri krízopotji G. Radgonyi, i je blúzi 20 strov bézao po svelaraj brez. Neszrecsa sje nē v lúdej i v materiáli zgdilo, zvün pár

svelarov sje je szpotrlo. Ka vsze vcsini menkanye kredita za nase lokálne 'zeleznice.

— Vszki korcsmárje dobijo od gosztinicsárszke zadrüge placsilne náloge z szpunyenim csekóm za cslanarino za leto 1925 i za zaosztánke, stero sje proszti taki plácsati. Pri zaosztankaj sje csek 'ze za opomín racsúna.

— Szmesno! 18 minisztrum, oszemenájszet tájnikov i oszemenájszet podtájnikov z miniszterszki plácsami mámo, csi bi té reducirani bili na sésztészt, bi rávno telko vcsinoli kak vezdaj gda nedelajo, i bi držávo tréjti tao plácsé, tréjti tao dnévníc i szalonszki vozōv kostalo, poleg toga bi pa szirmaskomi urádniki i vpokojenci nebi bilō potrébno plácsé reducerati, ki itak rávnotak tézko 'zivé kak pretercseni kmet i máli obrtnik i kak preobilno 'zivéjo minisztri i k nyim szlicsni goszpōdje. Od velke i zamanszke sume sje le'zē vkraj vzeme, kak od mále. »Gde nega tam niti Bōg nemre vzéti«.

— Iskolai hir. Dr. Robič és Zalaznik gimnáziumi tanárokat a m. szobotai gimnáziumtól elhelyezték, helyükbe más tanárok lettek kinevezve.

— Kisiklott vonat. Mult hétfōn a Ljutomeri—G. Radgonai vonalon a g. radgonai átjáró alatt kisiklott az ott működő vonat lokomotivja és egy kocsija. Sem anyagi sem emberben kár nem történt. A kisiklás oka, mint a mi vicinalisunkon is, a rossz pálya.

— Vásárok D. Lendavai járásban, melyek eddig a sarlach miatt be voltak tiltva, újra engedélyeztetek.

— Öngyilkosság. Bagári Alajos rogasevcei (Sv. Jurij) vendég-lős mult hét péntekjén flobert puskával agyonlőtte magát s rövid szenvedés után kiszenvedett. Öngyilkosságának oka családi viszály.

— Domonkisevci. Mint már azt a „M. Kr“ megírta, az a leány tényleg eltűnt hazulról, s mindeddig nyoma veszett, nem tudnak róla. Azért annál nagyobb a valószínűség, hogy a multkori eszézésektől megnőtt viz által kimosott leány hulla annak a leánynak oszladásnak indult hullája, mely eltűnt, s akinek halálos szerelmese Pōrs Ferenc itteni legény volt, s kiknek egybekelését a szülők nem akarták megengedni. Azért a leány által magával vitt összeg eltűnése, s a holttestek maga, nemkülönben a terhelő bizonyítékok alapján, melyek Pōrs-

re vezetik a gyilkosság gyanuját, Pōrsöt vizsgálati fogságban őrzik.

— Italmérés-i illeték befizetésének utolsó napja *Julius 31*, azaz szombat. Ki még be nem fizette volna, azt tegye me haladéktalanul, különben háromszoros a büntetés.

— Mútrágyáért kik még nem jelentkeztek volna a gazdasági egyesületnél, tegyék meg ezt haladéktalanul.

— Posta M. Szobotában az ősz folyamán átköltözik a Cseh kereskedő által e célra épített (Hartner gőzmalommal átellenben) új házba. A sürgönydrott oszlopok átszerelése már megkezdődött. Hogy tehát az újságok által elhíresztelt állítólagos kormány által posta épület építésére nyújtandó hirtellegesen a valóság-nak, — kétséges, mert nevezettnek a postával öt évre szóló szerződése van.

— Bicikli lopás. F. hó 22-én éjjel ismeretlen tettes az ablakon keresztül bemászott Jerič káplán, a „Novine“ szerkesztőjének szobájába, onnan elemelte a káplán ur jól festő kerékpárját. A nyomozás folyik.

— Esküvő. Dr. Klár Ferenc orvos (Ivánci) és Kousz Mariska (Turnišče) f. hó 25-én tartották esküvőjüket a Turnišče-i plébánia templomban. Az esküvő után a vendégek lakomára gyűltek össze Kousz Ferencnek, a menyasszony édes atyjának vendégszerető házában.

— Drága özpecsénye. R. nedeliceai korcsmárosnak a kutyája egy fiatal özet fogott s azt megakarta enni. Az egészet azonban nem sikerült elfogyasztania, mert a vadőr tettenérte s a büzös kutyát agyonlőtte. Az esetről értesítették R-ot, hogy a lelőtt kutyáját takarítsa el. — Ezt azonban az illető megtagadta, mire feljelentették. — Erre az állatorvossal bizottság szállt ki, a kárt felbecsülték, a kutyát megvizsgálták, megállapították a kutya tulajdonosát, kit is utasítottak már most szigoruan a kutya hullájának eltakarítására. Mindezek után nagyon valószínű, hogy a pecsenyéért felmerülendő számlát R nak fogják benyújtani s ez alighanem elég fűszeres lesz.

— Vásárok. Turniščén és környékén a sarlach járvány miatt elrendelt zárlat a járvány teljes megszűnése folytán feloldódott. Ennél fogva a hetenkint csütörtökön esedékes sertésvásárok és továbbá a rendes nagyvásárok megtartását a hatóság ezutánra engedélyezte.

— Szinovjev bukása és az angol általános sztrájk. Szinovjev bukását angol politikai körökben az általános angliai sztrájk csődjével és az angliai orosz propaganda hatástalanságával is összefüggésbe hozzák. Az a vélemény alakult, hogy az a körülmény, amely szerint Szinovjevnek az orosz külpolitika irányítására nem lesz befolyása, messzemenő következményekkel fog járni.

— Lezuhant az óceán átrepülője. Emlékezetes még Franco és Durand spanyol repülő-tiszteknek az a légi útja, amikor Madridból Buenos Airesbe repültek megállás nélkül. Most Barcelonából az a hír érkezett, hogy a nagy légi tura egyik hőse Durand hadnagy, miközben hidroplánjával a kikötőben mindennapi gyakorlatát végezte, egy defektus folytán lezuhant és szörnyethalt.

Egy jó karban levő
motorbicikli
jutányos áron eladó, ugyanott férfi vagy női bicikli kölcsön kapható, órákra vagy egész napra.

P. FLISAR műszaki üzlete
Berger-ház (főtér)
MURSKA SOBOTA.

EDNA
mlatilna garnitura

! 6 HP, nōva z mlatidvov sje vugodno !
oddá. — Vecs v

Prekmurszki Tiszkarai
MURSKA SOBOTA.

Mlinarszki vucsenec
sje taki gorivzeme pri
Mlin Puconci
molnár inasnak erősebb fiu felvétetik.

Jobb házból való fiut
PINCÉRTANONCNAK
felvesz
Royal-kávéház Csakovecen.
Bővebbet KEMÉNY MARKO-nál
Murska Sobota.

SPORT estély telve élvezettel Bács étteremben 1 | 2 9^h 31. juli!

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvún SHS. 18 Din. v Ameriko 20 Din. Cëna anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 150 Din rekláme 1— mali oglaszi 0-70 Din. i dávek. Pri vecskrát popúszti.

Rökopiszi, kl sze ne szhránijo i ne vrñejo sze poszlajo: Reditelsztvo i oprávnistvo Mörszka Krajina M Á R K I S E V C I br. 20. — Postni csekovni racsun broj 12980. —

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendők: M. Krájina szerkesztőség v. kiadóhivatal 1. posta MURSKA SOBOTA. — Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap Elküldési ár negyedévre belföldön 10 Dinár, külföldön 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm ként: szövegközti és nyilttér 150, rendezési, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték Többszörinél engedmény.

GÁZDÁLKODÁS.

Hajdina vagy Pohánka.

A pohánka egynyári növény és a sóskafélék családjába tartozik, melynek magja emberi táplálékul, szénája vagy zöld szára pedig takarmányul szolgál. — A hajdina az éghajlatban nem válogatós. A déli meleg vidékén éppen úgy megterem, mint a hideg éghajlat alatt is, mert tenyészideje rövid, mindössze csak 12—14 hétig tart. Legjobb fejlődik, ha az időjárás a vetés után száraz, meleg, azon időtől pedig mikor már a harmadik levelét hozta, egészen a virágzásáig nedves, míg a virágzására és érésére ismét a száraz meleg időjárás a kedvező. Erős szelek akadályozzák a megtermékenyülését, ami ezen növénynél nagyon nehezen történik. Nagyon érzékeny a fagy iránt, valamint nagyon gyenge termést ad akkor is, ha virágzása idején záporosó éri, mert ez virágát leveri és a megképződés akadályozza.

A hajdina legjobban kedveli a közép-kötött tevékeny talajokat, de megelégszik a könnyű sovány homok talajjal is és a tőzeföldön is megnő. Tulkötött vagy meszes talajon nem sokra megy.

Míg más vidékeken a hajdinát a vetésforgóba osszák be és tavasszal (április, május) vetik, nálunk vetése csak a learatott rozsföldbe történik, tarlóbuktatásba. Művelésére, ápolására igazán igénytelen, s trágyázni vetése alá csak ott szabad, hol tényleg nagyon sovány a talaj. Buja földben nem ad termést, csak folyton virágzik. A rozs alá adott műtrágyának a haszna azonban meglátszik a hajdinán. Tarlóba való vetése július-avgusztus hónapokban történik, s sorba vetve egy kat. holdra kell 50—60 liter vetőmag, szórva vetve pedig 90—110 liter. Vetik azonkívül takarmánynak is s virágzása idején kaszálják. Magját sekélyen, 2-3 cm. mélyen kell a földbe hozni. Hektoliter sulya 70—72 kg. Különös ápolást nem igényel, mert kissé kedvező időjárás mellett is gyorsan és buján fejlődik és elnyomja a gyomot.

Tarlóba vetett hajdina októberben érik, de nagyon egyenetlenül úgy hogy az egész mag beérését bevárni nem kell, hanem mikor az első virágmagjai kifejlődtek és barnulni kezd legnagyobb részük, le kel aratni. Magtermés bizonytalan; átlag kat. holdanként 8—16 Hl. között ingadozik. A szalmatermés 8—15 q. A kicsévelt magot a padláson vékonyan tereges-sük el és forgassuk gyakran, hogy meg ne dohosodjon.

Hirdessen a **Mörszka Krajiná-ban**

Augusztusi teendők a gyümölcsösben.

A gyümölcsösben érik a korai körte és alma. Őszi és téli alma gyönyörűnek kínálkozik, csak valamivel több nap meleget kapna. Augusztus közepéig még mindig öntözhetjük a gyümölcsfát trágyalével, ami kitűnő hatással van a gyümölcs érésére. Erős termésű ágakat már most támaszszuk meg, hogy a nehéz suly le ne töredezze az ágakat. A lehulló és férges gyümölcsöt mindjárt szedegessük fel és etessük el a sertésekkel. Semmisítsük meg a vértetűt és lisztetűt szorgalmasan, melyek ebben a hónapban terjeszkednek a leginkább. Amennyiben faiskolánkban nem kapálunk volna harmadszor, tegyük meg ezt mielőbb. Faiskolának gazosnak nem szabad lennie.

Trzstvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

LJUBLJANA: julius 29.

100 kg. Psenica—Buzá	Din. 310—350
» » 'Zito—Rozs	» 200—
» » Ovesz—Zab	» 170—
» » Kukorica	» 175—
» » Proszó—Köles	» 200—
» » Hajdina	» 255—
» » Szenő—Széna	» 50—80
» » Graj—Bab csres.	» 370—
» » zmésan—vegyes bab	» 150—
» » Krumpli	» 60—
» » Len. sz.—Lenmag	» —
» » Det. sz.—Lóherm.	» 2100-2500

BENKO: julius 29.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Biköv.	Bika	6—	7— 8— 8-25
Telice	Üsző	5—	6— 7— 8—
Krave	Tehén	1-50	3— 5— 6—
Teoci	Borju		9— 10—
Szvinyé—Serítés			— 15—
Mászi I-a—Zsirl-a.			22— 30—
Zmócsaj—Vaj			30—
Spê—Szalona			— 25—
Belice—Tojás 1 drb.			0.75

Pënezi — Pënz.

1 Dollár	= D.	56.50
100 Kor. Budapest	= »	0.078
1 Schil. Becs	= »	8—
1 Kor. Praga	= »	1.67
1 lira	= »	2.25

Zürichben 100 Din = 9.14 sfrk.

Megérkeztek

a legujabb őszi és téli **divatlapok!**

kaphatók

I. HAHN

papirkereskedésében M. Sobota.

Vsáki práznik, nedelo, četvrtak in soboto koncert. Svira ciganska gošba BARANYA.

Minden ünne- és vasárnap ugyszintén szombaton és csütörtökön koncert. Játszik BARANYA.

VELIKA **Meolic** NAGY-KAVARNA KÁVÉHÁZ

Ne sajnálja az időt

se a fáradságot és győződjön meg személyesen, hogy a legjobb Párisi és Bécsi kalapmodellek és kalapudonságok legjutányosabb árban csak A. KIRÁLY divatáru kereskedésébe kaphatók. Szalma kalapok backfischok részére 50-120 Din.-ig, szalma kalapok hölgyek részére 75—175 Din.-ig. Szalmakalapok gyermekek részére 40—65 Din.-ig. Gyászkalapok rendelésre 24 óra alatt elkészülnek. Mindenemü kalap alakítások úgy mint formáztatás, átvarás és festés a legpontosabban és a legolcsóbb árban készítetik. Ugyan itt nagy választék női és gyermek harisnyákban, kötények, bluzok pipere cikkek mindenemü kötött áruban. Állandóan nagy választék megtekinthető, minden vételkényszer nélkül.

Szolid árak! Pontos kiszolgálás! **A. KIRÁLY** trgovina s klobuki, perilom in kratkim blagom MURSKA SOBOTA (fő tér Berger-féle ház.)

Naznanilo.

Naznanjam sp. občinstvi da **1. avgustom** odprem trgovo vino z usnjem (ledrom) na Lendavskoj ulici (polec izraelitske sinagoge) v M. Soboti.

Prosim spoštüvamo občinstvo za obilen obisk.

ŠTEFAN HOLCMAN

Mlinske knjige

Trgovske knjige
Pergament papir

Creppapir
Pisemski in kancelarski papir
se dobi na veliko in na malo

pri **I. HAHN**
Murska Sobota.

Vinszki lagv

od 300 do 500 litrov malo ni
cani sze po ceni oddajo pri
ŠIFTAR LAJOSI v Polani poš
Puconci.

Prima SUPERFOSFAT THOMASSALAK

sztalno v szkladiscsi pri

E. & A. Heimer

trgovca z sztavbenim in kurilnim materijalom kaktüdi z mesanim blagom

Lendavska cesta v MURSKI SOBOTI.

K odaji je
v Murski Soboti

lepa zidana hi'za, obsztojécsa z 4 szobe, kühnya, spajz i mala klet, velki ográd za zelenjavo i szadovnim drevjom. — Pozvediti pri

trgovci **CZIPOTH VIKTOR** kereskedőnél Murska Sobota.

Eladó
Murszka Szobotában

szép családi ház, mely áll 4 szoba, konyha, éléskamra és kis pincéből. A házhoz szép nagy veteményes kert sok gyümölcsfával tartozik. — Érdeklődni lehet

trgovci **CZIPOTH VIKTOR** kereskedőnél Murska Sobota.